

Crni labud na ribnjacima "Bardača"

Branislav Gašić
Muzej Republike Srpske*

Gašić, B., 2006: Black Swan in "Bardača" fish-ponds

During the visit to the fish-ponds on 26 March 2006, in a flock of 29 individuals of Mute Swan (*Cygnus olor*) one specimen of Black Swan (*Cygnus atratus*) was recorded.

Key words: Black Swan, Bardača, fish ponds

Krajem jeseni 2002. na Ribnjacima "Bardača" pojavilo se veliko jato crvenokljunih labudova (*Cygnus olor*) i zadržalo se sve do proljeća 2003. godine. Prema tvrdnji gospodina Nenada Arsenova, jato je brojalo i do 36 primjeraka. Prilikom posjete Ribnjacima, 26. februara 2003. godine, izbrojano je 29 primjeraka od kojih devet odraslih.

Radnici Ribnjaka "Bardača" i mještani redovno su i obilno hranili labudove, tako da su oni bez gubitaka prezimili na Bardači. Tako masovno zadržavanje primjeraka ove vrste dugo nije zabilježeno u ovim krajevima. Takva pojava je sama po sebi značajna, ali pravo iznenađenje je bilo to što se među njima nalazio i jedan crni labud (*Cygnus atratus*).

Slika 1. Crni labud na ribnjacima Bardača 26. 02. 2003. godine (Foto V. Bijelić)

* Đure Daničića 1, 78000 Banjaluka

Ptica je bila u dobrom zdravstvenom stanju i sasvim se dobro snalazila u neprirodnim uslovima u kojim se zadesila. Prema iskazu gospodina Arsenova, za kratko vrijeme se cijelo jato dezintegriralo i većina ptica je otišla s Bardače, a crni labud je nestao tajanstveno, kao što se i pojavio. Vrlo je vjerovatno da ga je uhvatio neko od mještana. Nažalost, tokom dvije posjete Bardači (26. februara i 12. marta 2003.) nisam uspio vidjeti da li crni labud ima prstenove na nogama. Naknadno sam saznao, od gospodina Arsenova, da je crni labud imao žute prstenove na nogama. Meni, kao biologu, posebno je bila zanimljiva činjenica da su se dvije vrste labuda, iako imaju kontrastnu obojenost perja i ne pripadaju istoj faunističkoj oblasti, ipak nekako nagonski prepoznale kao srodnici i da su bijeli labudovi dopustili crnom da im se priključi u jato. Doduše, crni labud se, uglavnom, zadržavao više pri rubu jata, a prosječno prostorno rastojanje između njega i ostalih labudova je bilo nešto veće nego između samih bijelih labudova.

Poznato je da areal prirodnog rasprostranjenja crnog labuda obuhvata veći dio Australije (osim bezvodnih oblasti u središnjem dijelu kontinenta), Tasmaniju i Novi Zeland, te pojavu ove vrste na Bardači ne objašnjavam kao prirodni fenomen. Najlogičnije je pretpostaviti da je pticu uvezao neko od uzgajivača sa prostora bivše Jugoslavije, a ona je onda, vjerovatno, pobjegla iz zarobljeništva.